

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service  
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare  
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare  
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-20

Giltig till: 2027-12-09

# Handled - scapholunär dislokation (provokation), konventionell radiologi (SÄS)

## Syfte

Radiologisk metod för undersökning av skelettet med ovanstående frågeställningar.

## Förändringar sedan föregående version

Inga aktuella förändringar.

## Metodmall

### Us kod/Us namn

Sos-kod 637 142/ Handled, provokation eller belastning.

*På begäran av radiolog eller ortoped.*

### Indikation

Scapholunär dislokation.

### Förberedelser

- ID-kontroll.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- Medföljande i rummet ska bära strålskydd.

### Kontrastmedel

Ej aktuellt.

## Bildtagning/Projektioner

*OBS! Bilateral bildtagning oavsett vad som angetts i remissen.*

### Frontal

- Position:** Axel, armbåge och handled i samma plan. Handflatan mot detektorn. Ulnardeviation i handen.
- Centrering:** Mitt över leden. Blända in till hudkostymen.
- Vinkel:** 0
- FFA:** 110 cm
- Kriterier:** Området från distala metacarpalerna till proximala tredjedelen av underarmen visualiseras.
- Radioulnaraleden friprojicerad eller med minimal överlapp.
- Sidomarkering på lateralsidan.



**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

### Sida

- Position:** Överarmen adducerad mot kroppen, armen böjd i armbågen. Ulnarsidan av handleden vilar på detektorn.
- Centrering:** Mitt över leden, nedom basen av metacarpale I. Kollimering inkluderar metacarpalerna samt ca 7–8 cm av distala underarmen
- Vinkel:** 15 grader kranial strålriktning (caudalt ifrån) alt. använd kudde
- FFA:** 110 cm



- Kriterier:** Ulna och radius projiceras över varandra.  
Radius konturbildande dorsalt.  
Dorsala cortex på radius avbildas 1–2 mm bakom ulna.  
Sidomarkering.

**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

### Frontal provokation ulnart

- Position:** Handflata mot detektor. Maximal provokation ulnart.
- Centrering:** Mitt över leden. Blända in till hudkostymen.
- Vinkel:** 0
- FFA:** 110 cm
- Kriterier:** Carpalbenen och proximala delarna av metacarpalbenen visualiseras.  
Sidomarkering lateralt  
Märk bilden ”Ulnart”



**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

### Frontal provokation radially

- Position:** Handflata mot detektor. Maximal provokation radially.
- Centrering:** Mitt över leden. Blända in till hudkostymen.
- Vinkel:** 0
- FFA:** 110 cm
- Kriterier:** Carpalbenen och proximala delarna av metacarpalbenen visualiseras.  
Sidomarkering lateralt  
Märk bilden ”Radially”



**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

### Frontal bilateral knytnävebild

**Position:** Dorsala sidan av handen mot detektorn. Hårt knutna nävar. OBS: Bilateral bildtagning med båda händerna på samma bild.



**Centrering:** Mitt över leden.

**Vinkel:** 0

**FFA:** 110 cm

**Kriterier:** Carpalbenen och proximala delarna av metacarpalbenen visualiseras

Sidomarkering lateralt

**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

### Strålskydd

- Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inblandning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.
- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

### Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

### Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Informera om när och från vem patienten får svar samt skicka patienten eller be patienten vänta på svar.

## Dokumentinformation

### **Innehållsansvariga**

Carolin Karlsson, röntgensjuksköterska, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Stefan Carslöv, specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Patrick Pettersson, sjukhusfysiker, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

### **Innehållsgranskare**

Stefan Carslöv, specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

### **Fastställt av**

Markus Håkansson, verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

### **Nyckelord**

Metodbok konventionell, handled, scapholunär dislokation, provokation

# Information om handlingen

**Handlingstyp:** Rutin

**Gäller för:** Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

**Innehållsansvar:** Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

**Granskad av:** Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

**Godkänd av:** Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

**Dokument-ID:** SAS9631-1641598044-291

**Version:** 2.0

**Giltig från:** 2026-01-20

**Giltig till:** 2027-12-09